

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Tábor 25.6.2012
čj. SRS 026458/2012

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02 Tábor

Zpráva č. 13 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 18.6.-24.6.2012

1. Počasí

V průběhu 25. týdne bylo převážně jasné až polojasné počasí s občasnými silnými lokálními přivalovými bouřkami zejména v okresech České Budějovice, Jindřichův Hradec, Písek, Strakonice, Prachovice a Tábor, místy doprovázené krupobitím. Ranní teploty se pohybovaly poměrně vysoko od 4 do 19 °C, odpolední teploty dosahovaly k 30 °C. Celkové úhrny srážek se v jednotlivých okresech pohybovaly od 20 do 60 mm, přičemž srážky měly velmi lokální charakter.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V současné době je dokončováno sušení píce. Pokračuje fungicidní ošetření obilovin. Začalo insekticidní ošetřování brambor proti přenašečům viróz – mšicím.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 65–73 BBCH)

Porosty pšenice se pohybují od fáze středu květu: 50 % prašníků zralých po fázi časně mléčné zralosti.

Lokální výskyt mrazové hluchoklasosti a běloklasosti pšenice byl nalezen v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 21.6.).

Slabý výskyt černí obilnin (*Alternaria* spp., *Cladosporium* spp.) v klasech byly zjištěny v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6.).

Padlí travní na pšenici (*Blumeria graminis* f. sp. *tritici*) slabý výskyt této choroby byl zaznamenán v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6., Březník 19.6.), Jindřichův Hradec (Studnice u Lodhérova, 21.6.).

Tečkovaná listová skvrnitost pšenice (*Mycosphaerella graminicola*) se stále vyskytuje pouze ve slabé intenzitě v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6.).

Slabý výskyt tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*) byl zjištěn v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6., Březník 19.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 21.6.).

Slabý výskyt **světle hnědé skvrnitosti pšenice (*Pyrenophora tritici-repentis*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Březník 19.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 21.6.).

První výskyt **stéblolamu pšenice (*Oculimacula yallundae*)** pozorován v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6.).

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Fungicidní ošetření se provádí v BBCH 61-69, dle signalizace, nebo při ohrožení v době kvetení.

První výskyt **lemované stébelné skvrnitosti pšenice (*Rhizoctonia cerealis*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6.).

Pozorování a ochrana viz stéblolam pšenice.

První výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Giberella* spp.)** na stéblech zaznamenán v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6.), Jindřichův Hradec (Řípec, 21.6.).

Pozorování a ochrana viz stéblolam pšenice.

Střední výskyt dospělců **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6., Březník 19.6.).

Silný výskyt dospělců **kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*)** byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 21.6.). Střední výskyt v okrese Jihlava (Velký Beranov, 21.6.). Slabý výskyt v okrese Strakonice (Dražejov u Strakonic, 21.6.), Třebíč (Březník 19.6.).

Slabý výskyt dospělců **kyjatky osenní (*Sitobion avenae*)** v klasech byl zaznamenán v okrese Strakonice (Dražejov u Strakonic, 21.6.).

Pozorování mšic na pšenici se provádí více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží. Hodnotí se počet jedinců (dospělců a nymf) každého druhu zvlášť. Za škodlivý výskyt se považuje výskyt 3-5 mšic na 1 odnož.

Ochrana klasů: optimální termín ochrany je od konce květu do začátku tvorby obilky (69 až 70 BBCH). V této době se ošetří porosty s výskytem 3-5 a více mšic v průměru na 1 klas.

Ochrana proti listovým mšicím u ozimé pšenice se doporučuje na konci květu na porostech, na nichž se v době květu zjistí 25 a více mšic v průměru na jednu odnož.

Vzhledem k nárůstu počtu klasových mšic: mšice střemchové, kyjatky travní a kyjatky osenní vyhlášíme SIGNALIZACI k jejich ošetření!

Slabý výskyt min s housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Slavětice, 18.6., Březník 19.6.), Písek (Horní Ostrovec, 22.6.).

Pozorování se provádí v okrajovém, 50m pásu v blízkosti dřevin. Ve fázi sloupkování se sledují miny na listech, kontroluje se 100 odnoží (10 míst x10 odnoží). Ve fázi mléčné zralosti se sledují housenky, kontroluje se 100 klasů (10 míst x10 klasů).

K cílenému ošetření není registrován žádný přípravek.

JEČMEN OZIMÝ (RF 73-87 BBCH)

Porosty ječmenů se pohybují od fáze časně mléčné zralosti do fáze po fázi žluté zralosti.

První výskyt **stéblolamu ječmene (*Oculimacula yalundae*)** pozorován v okrese Třebíč (Valeč u Hrotovic, 19.6.).

Napadení klasů se pozoruje v době mléčné zralosti až voskové zralosti (RF 75-85). Kontroluje se minimálně 20 rostlin.

Fungicidní ošetření se provádí v BBCH 61-69, dle signalizace, nebo při ohrožení v době kvetení.

Rovněž první výskyt **lemované stébelné skvrnitosti (*Rhizoctonia cerealis*)** byl pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Jindřichův Hradec, 22.6.) a v okrese Pelhřimov (Bákovice, 21.6.).

Pozorování a ochrana viz stéblolam ječmene.

Padlí travní (*Blumeria graminis* f. *sp. hordei*) slabý výskyt zaznamenán v okrese Třebíč (Valeč u Hrotovic, 19.6.).

Slabý výskyt **spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** zaznamenán v okrese Pelhřimov (Humpolec, 18.6.), Strakonice (Katovice, 21.6.) a Třebíč (Valeč u Hrotovic, 19.6.).

Slabý výskyt **síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** pozorován v okrese Třebíč (Valeč u Hrotovic, 19.6.).

Slabý výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Giberella spp.*)** na stéblech byl zaznamenán v okrese Pelhřimov (Bákovice, 21.6.), Jindřichův Hradec (Pleše, 21.6.) a Třebíč (Valeč u Hrotovic, 19.6.).

Slabý výskyt **kyjaty travní (*Metopolophium dirhodum*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Valeč u Hrotovic, 19.6.).

Pozorování mšic na ječmeni se provádí více než 20 m od okraje porostu. Kontroluje se 50 odnoží. Hodnotí se počet jedinců (dospělců a nymf) každého druhu zvlášť. Za škodlivý výskyt se považuje výskyt 3-5 mšic na 1 odnož.

Slabý výskyt **kyjaty osenní (*Sitobion avenae*)** pozorován v okrese Pelhřimov (Humpolec, 18.6.), Jindřichův Hradec (Pleše, 21.6.), Jihlava (Bradlo, 21.6.) a Třebíč (Valeč u Hrotovic, 19.6.).

Pozorování a ochrana viz kyjaty travní na ječmeni ozimém.

Střední výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** zaznamenán v okrese Pelhřimov (Humpolec, 18.6.), Třebíč (Valeč u Hrotovic, 21.6.), Jihlava (Velký Beranov, 21.6.), Strakonice (Katovice, 21.6.) a Jindřichův Hradec (Pleše, 21.6.).

Pozorování a ochrana viz kyjaty travní na ječmeni ozimém.

Slabý výskyt housenek **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Valeč u Hrotovic, 19.6.).

Sledování a ochrana viz pšenice ozimá.

JEČMEN JARNÍ (RF 51-73 BBCH)

Ječmen jarní se nachází ve fázi počátku metání: špička klasu (laty) vystupuje z pochvy nebo ji proráží bočně po časnou mléčnou zralost.

Slabý výskyt **padlí travního (*Blumeria graminis* f. *sp. hordei*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 18.6., Březník, 19.6.).

Slabý výskyt síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*) pozorován v okrese Strakonice (Dražejov u Strakonice, 18.6.), Třebíč (Březník, 19.6.), Jindřichův Hradec (Pohoří u Kardašovy Řečice, 21.6.).

Slabý výskyt spály ječmene (*Rhynchosporium secalis*) byl zaznamenán v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 18.6.).

Slabý výskyt mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*) byl pozorován v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 18.6.), Jihlava (Velký Beranov, 21.6.), Jindřichův Hradec (Pohoří u Kardašovy Řečice, 21.6.), Prachatice (Prachatice, 22.6.).

Pozorování a ochrana viz kyjatka travní na ječmeni ozimém.

Střední výskyt kyjatky osenní (*Sitobion avenae*) pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Pohoří u Kardašovy Řečice, 21.6.), Třebíč (Březník, 19.6.), Jihlava (Velký Beranov, 21.6.), Pelhřimov (Stanovice u Nové Cerekve, 22.6.), Prachatice (Prachatice, 22.6.).

Pozorování a ochrana viz kyjatka travní na ječmeni ozimém.

Slabý výskyt kyjatky travní (*Metopolophium dirhodum*) zaznamenán v okrese Strakonice (Dražejov u Strakonice, 18.6.), Třebíč (Březník, 19.6.), Jihlava (Velký Beranov, 21.6.).

Pozorování a ochrana viz kyjatka travní na ječmeni ozimém.

Slabý výskyt min s housenkami obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*) pozorován v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 18.6.).

Sledování a ochrana viz pšenice ozimá.

Poškození listů požerky vrtalky ječné (*Agromyza megalopsis*) bylo pozorováno v okrese Třebíč (Březník, 19.6.), České Budějovice (Vrábče, 21.6.).

KUKUŘICE (RF 16-32 BBCH)

Porosty se nacházejí ve fázích od 6. listu do 2. kolénka.

V porostech byly instalovány feromonové lapače na zjišťování výskytu bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*), zatím bez výskytu.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (59-63 BBCH)

Porosty se pohybují ve fázích od prvních viditelných korunních plátků, květy stále zavřené do 30% květů otevřeno.

Silný výskyt dospělců kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*) byl pozorován v okrese Jihlava (Velký Beranov, 21.6.).

Pozorování se provádí 1x týdně od fáze druhého jednoduchého pravého listu do počátku žluté zralosti. Na 10-ti místech v porostu se prohlédne vždy 10 rostlin (celkem 100), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.

Ošetření se doporučuje při zjištění výskytu 3-5 jedinců (samiček a nymf) na rostlinu bez ohledu na růstovou fázi.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (79-81 BBCH)

Porosty řepky jsou ve fázi, kdy téměř veškeré šesule dosáhly druhově, resp. odrůdově specifické velikosti po fázi, kdy asi 10% šesulí vyžrálo (semena černá a tvrdá).

První výskyt **černě řepkové (*Alternaria brassicae*)** se střední intenzitou byl pozorován v okrese Písek (Horní Ostrovec, 22.6.).

Při průchodu porostem se na 10 místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny, z každé rostliny se hodnotí 2 listy. Ošetření se doporučuje při 5 až 15 % napadených listů v době květu.

Preventivní ochranou je setí zdravého osiva, kvalitní zaorání posklizňových zbytků a zabránění poškození rostlinných pletiv. Přímou ochranou je moření osiva a fungicidní ošetření v době květu.

První výskyt **fomového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** byl zjištěn v okrese Písek (Horní Ostrovec, 22.6.), České Budějovice (Jaronice, 21.6.).

Slabý výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** byl pozorován v okrese Písek (Horní Ostrovec, 22.6.).

Slabý výskyt **plísně šedé (*Botryotinia fuckeliana*)** byl zaznamenán v okrese Písek (Horní Ostrovec, 22.6.), České Budějovice (Jaronice, 21.6.).

Střední výskyt kolonií **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** na šesulích byl nalezen v okrese Třebíč (Březník, 19.6.).

Slabý výskyt larev **krytonosce šesulového (*Ceutorhynchus assimilis*)** byl pozorován v okrese Jihlava (Velký Beranov, 21.6.).

MÁK SETÝ (RF 43-50 BBCH)

Porosty máku setého se nacházejí ve fázi, kdy stonek s poupaty je kratší než přízemní růžice, do fáze kvetení.

Slabý výskyt **plísně máku (*Peronospora arborescens*)** byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Samosoly, 21.6.), Třebíč (Valeč u Hrotovic, 18.6.).

Slabý výskyt **šedé plísnovitosti máku (*Botryotinia fuckeliana*)** byl zjištěn v okrese Jindřichův Hradec (Samosoly, 21.6.).

Slabý výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Valeč u Hrotovic, 18.6.).

Při průchodu porostem se na deseti místech prohlédne vždy 10 za sebou rostoucích rostlin. Vypočítá se % napadených rostlin. Ošetření se doporučuje při 2 – 5 % napadených rostlin.

Ochrana: zdravé osivo, střídání plodin, řidší porosty, biopreparáty, moření osiva.

Slabý výskyt larev **krytonosce kořenového (*Stenocarus fuliginosus*)** pozorován v okrese Třebíč (Valeč u Hrotovic, 18.6.), Pelhřimov (Rohovka, 19.6.).

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 39-61 BBCH)

Porosty brambor se nacházejí ve fázi od konce prodlužovacího růstu do fáze počátku květu.

První výskyt **plísně bramborové (*Phytophthora infestans*)** pozorován v okrese Strakonice (Rakovice, 21.6.).

Informace k ošetření proti plísní bramborové a další informace naleznete v programu „Prognóza plísně bramboru“, který je dostupný na internetových stránkách [www.srs.cz](http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismy/prognozy-vyskytu-so-na-uzemi-cr/vyskyt-plisne-bramboru.html) nebo na odkazu: <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismy/prognozy-vyskytu-so-na-uzemi-cr/vyskyt-plisne-bramboru.html>

První výskyt **mšice řešetlákové (*Aphis nasturtii*)** v Lambersových miskách byl zaznamenán v okrese Jihlava (Velký Beranov, 21.6.).

Slabý výskyt **mšice broskvoňové (*Myzus persicae*)** byl pozorován v okrese Jihlava (Velký Beranov, 21.6.) v Lambersových miskách.

Silný výskyt larev L₁₋₂ **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** na listech byl zjištěn v okrese Písek (Rakonice, 21.6.), slabý výskyt larev L₁₋₂ byl nalezen v okrese Jindřichův Hradec (Pluhův Žďár, 21.6.), Strakonice (Katovice, 18.6.). Slabé výskyty dospělců zaznamenány v okresech Pelhřimov (Buřenice, 21.6., Pelhřimov, 21.6.), Třebíč (Březník, 19.6.), Jihlava (Velký Beranov, 18.6.), Prachatice (Vitějovice, 21.6.).

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

SIGNALIZUJEME zahájení ošetření brambor proti larvám mandelinky bramborové. Ošetření se provádí v době maxima líhnutí larev, tj. v době, kdy vylíhlé larvy dosáhnou 3. stupně (L₃).

Ošetření by mělo být ukončeno do doby, než začnou převládat larvy L₄.

Chemickou ochranu je třeba využívat až při hospodářsky významném výskytu mandelinky bramborové, to je při výskytu 5000 larev na 1 ha. Chemické přípravky, respektive jejich účinné látky, je nutné střídat v rámci antirezistentní strategie a omezit jejich použití za vysokých teplot, zejména v případě pyretroidů.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (74 BBCH)

Jabloně jsou ve fázi, kdy průměr plodů je do 40 mm, plody vzpřímené (stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T, velikost vlašského ořechu).

Silný výskyt dospělců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** byl pozorován v okrese Jihlava (Polná, 18.6., Bedřichov u Jihlavy, 18.6.), slabý výskyt v okrese České Budějovice (Srubec, 21.6., Temelín, 18.6.), Tábor (Měšice u Tábora, 18.6.), Jindřichův Hradec (Studnice u Lodhého, 12.6.), Pelhřimov (Humpolec, 12.6.).

Ošetření je třeba zahájit 7-8 dní po vrcholu letu první nebo druhé generace. Proti první generaci se ošetřuje jen při malé násadě květenství, nebo při mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonovém lapači. Ošetření proti druhé generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při dvou až tří denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možno ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Slabý výskyt dospělců **obaleče zimolézového (*Adoxophyes orana*)** pozorován v okrese Prachatice (Krtely, 19.6.) a Tábor (Měšice u Tábora, 18.6.).

Ochrana viz obaleč jablečný.

Střední výskyt dospělců **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** byl zaznamenán v okrese České Budějovice (Hosín, 18.6.), slabý nálet byl zaznamenán v okrese Prachatice (Krtely, 21.6.), v okrese České Budějovice (Temelín, 21.6.) a v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 18.6.).

Ochrana viz obaleč jablečný.

Střední výskyt **obaleče zahradního (*Cacoecia podana*)** byl pozorován v okrese České Budějovice (Hosín, 18.6.), slabý výskyt pozorován v okrese Prachatice (Krtely, 21.6.), České Budějovice (Temelín, 18.6.) a Tábor (Měšice u Tábora, 18.6.).

Ochrana viz obaleč jablečný.

Peckoviny

SLIVŮN (RF 73-74 BBCH)

Stromy slivoní se nalézají ve fázi druhého (červnového) opadu plodů až po fázi, kdy průměr plodů do 40 mm, plody vzpřímené (stadium T, spodní strana plodu a stopka tvoří T).

Slabý nálet samců **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** do feromonových lapačů byl zjištěn v okrese Jihlava (Bedřichov u Jihlavy, 18.6.), Tábor (Soběslav, 19.6.).

Dospělci létají ve dvou vlnách. Proti první (přezimující) generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, při zjištění nejméně dvou vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

Pokračuje slabý nálet samců **obaleče východního (*Grapholita molesta*)** do feromonového lapače v okrese Tábor (Soběslav, 19.6.).

Pozorování a ochrana viz obaleč švestkový.

Obaleč slivoňový (*Cydia lobarzewskii*) byl zachycen ve slabé intenzitě v okrese Jihlava (Bedřichov u Jihlavy, 18.6.).

Obaleč trnkový (*Cydia janthiana*) nebyl v uplynulém týdnu ve feromonových lapačích zachycen.

Drobné ovoce

JAHOVNÍK (RF 87 BBCH)

Porost jahodníku je ve fázi hlavní sklizně, většina plodů zbarvena.

Slabý výskyt **šedé hniloby jahod (*Botryotinia fuckeliana*)** byl pozorován v okrese České Budějovice (Hosín, 21.6.).

První výskyt **antraknózové hniloby jahodníku (*Colletotrichum acutatum*)** byl zjištěn na tomtéž PB v okrese České Budějovice (Hosín, 21.6.).

Za oblastní odbor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech